

La sindicatura de l'1-O denuncia una persecució per la seva tasca com a acadèmics

El grup de suport als síndics convoca una concentració el 4 de novembre a la Ciutat de la Justícia amb motiu del primer dia de judici

La sindicatura electoral ha presentat aquest dimecres el grup de suport i la campanya es farà en els pròxims dies abans del judici. El lloc per celebrar l'acte no ha estat triat a l'atzar, els síndics han convocat a l'aula Albert Calsamiglia de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), a l'acadèmia, i és que bona part de la presentació ha servit per denunciar el que es considera una persecució "per la tasca acadèmica" feta durant la tardor de 2017. El polítolers Jordi Matas i Tània Verge, membres de la sindicatura, han criticat el procediment -que s'ha produït en un segon pla, per darrere d'altres judicis contra el procés- impulsat per la Fiscalia i el Tribunal Constitucional (TC) i han denunciat una vulneració de la llibertat acadèmica. La principal acció del grup de suport serà el proper 4 de novembre, amb una concentració a la Ciutat de la Justícia.

La sindicatura electoral de l'1-O estava composta per cinc acadèmics: els juristes Marc Marsal, Marta Alsina i Josep Pagès, i els polítolers Jordi Matas i Tània Verge. Tenien com a principal tasca supervisar la votació que s'havia de celebrar l'1 d'octubre de 2017, tal com disposava la llei del referèndum aprovada per la majoria absoluta independentista del Parlament en els plens del 6 i 7 de setembre. A la pràctica, la sindicatura de l'1-O no va arribar a actuar perquè es va dissoldre quan ho va ordenar el Tribunal Constitucional (TC). Malgrat tot, el judici contra els síndics és una de les múltiples derivades dels fets de la tardor de fa tres anys: la Fiscalia demana per a ells dos anys i nou mesos de presó, inhabilitació i una multa pels delictes de desobediència i usurpació de funcions. El judici es farà els dies 4 i 5 de novembre al jutjat penal 11 de Barcelona.

L'acte ha estat moderat per l'exdiputat Lluís Llach, que ha arrencat l'acte recordant la repressió del

franquisme i el fracàs de la Transició, amb un paper clau del PSOE. Llach ha dit que des de l'1-O s'ha produït una onada de repressió contra l'independentisme. "La voluntat és fer un escarment social per evitar que continuï el moviment", ha dit, i ha tingut un record per les 2.800 persones represaliades. "És un preu caríssim que, com deia Rubalcaba, l'Estat està disposat a pagar", ha dit l'exdiputat de JxSí, que ha denunciat les clavegueres de l'Estat. "En nom de Catalunya, l'Estat destrossa la possibilitat d'una democràcia espanyola", ha reblat. Llach ha deixat clar que la repressió no s'aturarà i ha demanat "persistir i lluitar" per "afeblir les estructures de l'Estat" per aprofitar "alguna esclatxa" que permeti una via de solució al conflicte. "Un país que ha declarat cinc vegades la república vol dir alguna cosa", ha recordat.

El judici a la sindicatura, una "persecució contra acadèmics"

Jordi Matas, catedràtic de Ciències Polítiques a la UB, ha recordat que se'ls va escollir com a membres de la sindicatura electoral de l'1-O per la seva trajectòria acadèmica. "Estem sent perseguits com a acadèmics", ha remarcat. Matas ha dit que els síndics són els únics represaliats que són perseguits "com a acadèmics" i per la seva feina en aquest sentit. "Els únics que vam exercir com a acadèmics i se'ns persegueix per aquest exercici som nosaltres cinc", ha dit qui va ser president de la sindicatura de l'1-O. L'encàrrec de configurar la sindicatura es va fer el setembre de 2017 i havia de vetllar perquè el referèndum es desenvolupés amb garanties de transparència, objectivitat i preservant el dret de participació. Va ser a partir d'aquí quan va començar la repressió amb una querrela de la Fiscalia -primer, per malversació, usurpació de funcions i desobediència, amb una possible pena de 10 anys de presó.

La querrela s'ha traduït ara en una acusació d'usurpació de funcions i desobediència, amb penes de fins a dos anys i nou mesos de presó. "Algun dia el ministeri fiscal hauria de recapacitar sobre les seves funcions, que no exerceix com convindria i no respecta el principi de legalitat", ha denunciat Matas. El TC també va intervenir i va amenaçar els síndics amb una sanció de 12.000 euros al dia per cada membre de la sindicatura si no deixaven el càrrec. "L'amenaça del TC pujava a més de dos milions d'euros en total", ha dit el professor. "La idea del TC era amenaçar amb la ruïna. Les multes han de ser proporcionals. És una denúncia intolerable, el TC és un òrgan absolutament polititzat", ha denunciat Matas. El catedràtic ha recordat que els dos milions d'euros de multa es van traduir, dies després, en dos milions de vots a les urnes de l'1-O.

Un procediment "poc conegut"

El procediment contra la sindicatura ha estat "poc conegut", tant per les diverses causes contra l'1-O com per la situació epidemiològica. La instrucció ha durat tres anys en què la Fiscalia no ha deixat d'acusar els síndics "com a acadèmics". "La instrucció va fer caure el delictes de malversació, no van trobar res i nosaltres no vam comprar ni un euro per exercir aquest càrrec, tot i que la fiscal no ho entengui", ha remarcat Matas. En el judici s'acusarà els cinc síndics d'usurpació de funcions i desobediència i els síndics tenen previst fer una "defensa jurídica". "L'únic delictes que vam cometre va ser exercir com a acadèmics. Vam fer les funcions que ens encomanava la llei del referèndum", ha recordat Matas. Pel que fa a la desobediència, el catedràtic també ha dit que s'està fent una interpretació extensiva que no es correspon amb els fets. "No vam desobeir, no vam cometre cap delictes i vam exercir com a acadèmics", ha reblat Matas.

Més enllà de la defensa jurídica, també hi haurà una defensa "acadèmica i política". "Reivindicarem els valors democràtics i els principis democràtics", ha remarcat el catedràtic, que ha deixat clar que no renunciarem mai a la "responsabilitat com a acadèmics". "Tot i les amenaces, seguirem sent responsables i acceptant els encàrrecs que vinguin de les administracions i organitzacions que demanin el nostre criteri com a especialistes", ha dit, i ha entonat un "ho tornarem a fer" si des del Parlament se'ls torna a demanar un encàrrec d'aquestes característiques. Matas ha agraït també els suports acadèmics, els suports internacionals, el que han rebut dels claustres i també el de l'alumnat universitari i el personal universitari. "La comunitat universitària vol preservar els valors acadèmics", ha conclòs.

Defensa de la llibertat acadèmica

Tània Verge, professora de Ciència Política de la UPF, ha desgranat la defensa de la llibertat acadèmica. Ha denunciat que s'està produint una vulneració de la llibertat acadèmica i ha recordat que el professorat, més enllà de recerca, també transmet coneixement al servei de la ciutadania i les institucions públiques. "Això implica participar en qüestions relacionades amb la governança i processos polítics. Això no ho diem nosaltres, ho diu la Unesco o el Consell d'Europa o el TEDH", ha recordat Verge. La professora ha repassat els suports internacionals, especialment de l'àmbit acadèmic, que han donat suport a la sindicatura, amb molts comunicats de condemna per l'amenaça de presó contra els cinc acadèmics.

Diverses associacions acadèmiques de Ciència Política han denunciat que la "persecució ideològica" contra la sindicatura atempta contra la llibertat acadèmica. Verge ha recordat que aquest tipus d'associacions no es pronuncien habitualment, sinó que ho van en casos "excepcionals". "Més enllà de la nostra tasca docent i de recerca, tenim un compromís social que ens exigeix acceptar els encàrrecs institucionals", ha dit la professora, i també ha volgut agrair els suports rebuts per part dels estudiants i la UPF.

Concentració de suport el 4-N a la Ciutat de la Justícia

La portaveu del grup de suport a la sindicatura de l'1-O, Maria Rosa Baià, ha anunciat una concentració el 4 de novembre a la Ciutat de la Justícia, el dia que comença el judici contra els cinc síndics. "Es jutja uns professionals que van fer una tasca d'assessorament tècnic d'acord al Parlament. El primer cop que s'amenaça acadèmics i juristes per fer la seva feina", ha dit Baià. Segons ella, amb aquest judici, es busca atemorir la comunitat acadèmica perquè no s'impliqui en el procés d'autodeterminació de Catalunya. Baià també ha fet una crítica als rectors de les universitats, que "sempre s'han posat de perfil" en relació als processos -l'últim exemple, en el cas de la inhabilitació del president Torra-. En aquest sentit, la portaveu ha contraposat la tebior dels rectorats amb l'organització i els pronunciaments dels treballadors de les universitats i els estudiants.

Per part dels estudiants, Genís Vives ha remarcat que el judici contra la sindicatura "és un atac a la llibertat acadèmica" i la petició de pena de la Fiscalia és "indignant i desproporcionada". En aquest sentit, ha dit que el col·lectiu d'estudiants se solidaritza amb els professors represaliats i també es mobilitzarà contra la repressió el proper 4 de novembre. Vives ha advertit que la repressió vol que els estudiants en concret i la dissidència en general no s'organitzi i canviï la seva manera de pensar.